

Δημήτρης Κωνσταντόπουλος
Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας

Αθήνα, 26 Μαρτίου 2020

Ερώτηση

Προς:

- Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Μάκη Βορίδη
- Τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Άδωνη Γεωργιάδη
- Τον Υπουργό Εσωτερικών, κ. Παναγιώτη Θεοδωρικάκο

Θέμα: Ολοκλήρωση και λειτουργία του εγγειοβελτιωτικού έργου «Δίκτυο Ανοικτών Διωρύγων πεδιάδος Μόρνου Ν. Φωκίδας» - Έργο αναδασμού πεδιάδας Μόρνου

Το εγγειοβελτιωτικό έργο «Δίκτυο Ανοικτών Διωρύγων πεδιάδος Μόρνου Ν. Φωκίδας», μέρος του οποίου αποτελεί και ο αναδασμός της πεδιάδας του Μόρνου, βρίσκεται εδώ και πολλά χρόνια σε μερική ολοκλήρωση. Το έργο αυτό αποφασίστηκε ως αντιστάθμισμα της μείωσης της παροχής αρδευτικού νερού- εξαιτίας της κατασκευής του φράγματος, του Ταμιευτήρα του Μόρνου, στον ποταμό Μόρνο το 1981.

Η υλοποίησή του προβλεπόταν σε δύο φάσεις, με την πρώτη να αφορά στην κατασκευή του αρδευτικού δικτύου στο βόρειο τμήμα της πεδιάδας Μόρνου, την κατασκευή μεγάλης δεξαμενής αναρρύθμισης και δικτύου διανομής κλειστού τύπου υπό πίεση χωρίς αναδασμό διότι οι εδαφολογικές και υδρολογικές συνθήκες δεν απαιτούσαν την εφαρμογή του. Η πρώτη φάση αυτή ολοκληρώθηκε με χρηματοδότηση από το Β'ΚΠΣ (1990-1994).

Στη δεύτερη φάση, προβλεπόταν η κατασκευή αρδευτικού δικτύου ανοικτών διωρύγων, δεξαμενής αναρρύθμισης, στραγγιστικού δικτυού, τριών αντλιοστασίων και αγροτικών δρόμων, στην περιοχή κατάντη των οικισμών μέχρι σχεδόν την θάλασσα, με την υποχρεωτική εφαρμογή και αναδασμού σε έκταση περίπου 8.000 στρεμμάτων. Το έργο σε μεγάλο ποσοστό ολοκληρώθηκε με σοβαρότατα όμως προβλήματα, κακοτεχνίες και ατέλειες (χαρακτηριστικό παράδειγμα, οι διαρροές των αρδευτικών διωρύγων και της δεξαμενής) με αποτέλεσμα να μην έχει τεθεί σε λειτουργία.

Το 2011, δόθηκαν στον ΤΟΕΒ Πεδιάδας Μόρνου με διοικητική παραλαβή για χρήση μόνο κάποια τμήματα του έργου (για παράδειγμα δεν δόθηκαν για χρήση οι αρδευτικές διώρυγες προφανώς λόγω των προβλημάτων που εμφάνισαν), με αποτέλεσμα να μην μπορεί να λειτουργήσει έστω και δοκιμαστικά η άρδευση της πεδιάδας. Έκτοτε, δεν έχουν δοθεί εκ μέρους της Πολιτείας ουσιαστικές και συγκεκριμένες λύσεις στα προβλήματα του έργου, παρά τις δεσμεύσεις και δηλώσεις εκ μέρους της ηγεσίας του ΥΠΑΑΤ ήδη από το 2012 ότι εντός του έτους εκείνου το έργο θα ετίθετο σε λειτουργία.

Τα βασικά προβλήματα που εντοπίζονται σήμερα, συνίστανται στη μη δυνατότητα άρδευσης και τη συνακόλουθη αδυναμία καλλιέργειας ή την υποκαλλιέργεια των κτημάτων, στην ελλιπή δυνατότητα πρόσβασης στα κτήματα, στη δημιουργία πλημμυρικών φαινομένων στην ανάντη του αναδασμού περιοχή λόγω έλλειψης αντιπλημμυρικής τάφρου, στη μη εφαρμογή του αναδασμού και την ελλιπή αποστράγγιση, στη μη ανταπόκριση του έργου στις σύγχρονες προδιαγραφές και στην ανάγκη εξοικονόμησης ύδατος και πόρων.

Τα προβλήματα αυτά διαπιστώθηκαν και από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας το 2016, η οποία ανταποκρίθηκε στο αίτημα των καλλιεργητών και του ΤΟΕΒ Πεδιάδας Μόρνου να εκπονήσει μελέτη για την ολοκλήρωση του έργου με μετατροπή του από ανοιχτό δίκτυο άρδευσης σε κλειστό. Η σχετική μελέτη ολοκληρώθηκε και παρουσιάστηκε στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, η οποία το 2017 την αξιολόγησε θετικά και έδωσε την έγκρισή της για σύνταξη των τευχών δημοπράτησης του έργου από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Έκτοτε, η ηγεσία του ΥΠΑΑΤ, ενώ δήλωνε έτοιμη για την ολοκλήρωση του έργου, με σχετικές δηλώσεις των τέως Υπουργών κ. Αποστόλου και κ. Αραχωβίτη, ουδέν έπραξε για τον έλεγχο, την παραλαβή και την αποκατάσταση των προβληματικών τμημάτων του, παρά μόνο την υπογραφή το 2017 της απόφασης διάλυσης της εργολαβίας, μετά από σχετική απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά. Δηλαδή, από πλευράς ΥΠΑΑΤ που είχε και έχει την ευθύνη σχεδιασμού, πραγματοποίησης και υλοποίησης ενός συγχρηματοδοτούμενου έργου, για το οποίο δαπανήθηκαν μέχρι σήμερα πάνω από 15 εκατ. ευρώ, δεν υπήρξε καμία κινητοποίηση για τη διαπίστωση των προβλημάτων του έργου και την εύρεση λύσεων. Σημειώνεται μάλιστα ότι μετά από προσπάθειες των τοπικών φορέων εξασφαλίστηκε πίστωση ύψους 5 εκ. ευρώ από το Π.Δ.Ε. προκειμένου η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας να ολοκληρώσει το έργο, χωρίς και πάλι έκτοτε να υπάρχει κάποια εξέλιξη.

Ταυτόχρονα, η μη ολοκλήρωση του έργου έχει και σοβαρές οικονομικές προεκτάσεις τόσο για τους καλλιεργητές των κτημάτων που βρίσκονται εντός του αναδασμού όσο και για το Δημόσιο. Λόγω της εκτέλεσης του έργου, τα αγροτεμάχια τεμαχίστηκαν και ακυρώθηκε το υφιστάμενο αρδευτικό δίκτυο με αποτέλεσμα την αδυναμία καλλιέργειας ή την υποκαλλιέργεια των κτημάτων. Έκτοτε, η όποια τμηματική καλλιέργειά τους είναι ανεπαρκής

λόγω της αδυναμίας άρδευσης, της μη πραγματοποίησης των εργασιών της συστηματοποίησης των εδαφών, των ισοπεδώσεων και της εφαρμογής του αναδασμού. Στους δικαιούχους καλλιεργητές είχαν προβλεφθεί και καταβάλλονταν έως και το 2011 αποζημιώσεις ηρτημένης εσοδείας. Από το 2011 ωστόσο και εντεύθεν, δεν καταβάλλονται αποζημιώσεις στους καλλιεργητές, παρά το γεγονός ότι το έργο παραμένει σε εκκρεμότητα και οι δικαιούχοι δεν μπορούν να καλλιεργήσουν τα κτήματά τους. Με τα παραπάνω δεδομένα, οι καλλιεργητές δικαιούνται αποζημιώσεις και για το διάστημα αυτό και για το λόγο αυτό υποβάλλουν συνεχώς σχετικά αιτήματα. Μάλιστα, η Νομική Υπηρεσία της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας γνωμοδότησε υπέρ της καταβολής αποζημιώσεων μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου, οι οποίες ωστόσο δεν καταβλήθηκαν ποτέ.

Συμπερασματικά, το έργο της κατασκευής Δικτύου Ανοικτών Διωρύγων πεδιάδος Μόρνου αποτελεί “αγκάθι” για την περιοχή της Δωρίδας εδώ και δεκαετίες. Ατέλειες, κακοτεχνίες αλλά και ευθύνες της Διοίκησης που διαπιστώθηκαν και από τον Επιθεωρητή Δημοσίων Έργων το 2014 (τα συμπεράσματα και οι προτάσεις του οποίου δεν λήφθηκαν υπόψη), έχουν οδηγήσει το έργο σε τέλμα και στερούν κάθε προοπτική ανάπτυξης από την περιοχή. Οι δε εμπλεκόμενοι καλλιεργητές είναι πλέον σε απόγνωση, αντιμέτωποι με την οικονομική καταστροφή, μη μπορώντας να αξιοποιήσουν την περιουσία τους. Οι υποσχέσεις για την ολοκλήρωση του έργου, δεν αρκούν και χρειάζονται συγκεκριμένες απαντήσεις εκ μέρους των εμπλεκόμενων Υπουργείων.

Κατόπιν τούτων, ερωτώνται οι κ. Υπουργοί :

1. Ποιος είναι ο σχεδιασμός του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ολοκλήρωση του έργου «Δίκτυο Ανοικτών Διωρύγων πεδιάδος Μόρνου» (Αναδασμός Πεδιάδας Μόρνου) ;
2. Πότε πρόκειται να ολοκληρωθεί το έργο και να τεθεί σε πλήρη λειτουργία, με δεδομένο μάλιστα ότι το έργο είναι συγχρηματοδοτούμενο;
3. Πως συγκεκριμένα θα αντιμετωπισθούν από πλευράς Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας οι διοικητικές και τεχνικές εκκρεμότητες του έργου;
4. Ποιος είναι ο σχεδιασμός για τη χρηματοδότηση της ολοκλήρωσης του έργου και ποια είναι η δημόσια, εθνική και κοινοτική, δαπάνη που απαιτείται;
5. Σε ποιες ενέργειες θα προβούν τα αρμόδια Υπουργεία για την καταβολή της αποζημίωσης ηρτημένης εσοδείας στους δικαιούχους καλλιεργητές από το 2011 και εντεύθεν, με δεδομένο μάλιστα ότι ο ΤΟΕΒ Πεδιάδας Μόρνου πιστοποιεί ότι τα κτήματα αυτά δεν αρδεύτηκαν και συνεπώς η ζημία των καλλιεργητών είναι αναμφισβήτητη;

Ο Ερωτών Βουλευτής
Δημήτρης Κωνσταντόπουλος